

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De panib[us] p[ro]positionis. ca. xlix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

nis bini erat circuli aurei totum lignum penetrantes. et per eos vectes de lignis sethim deaurati miscebantur. quibus arca ferebatur. nec unquam extraherentur. In qua postposita est testificatio. id est tabule in quibus scriptum erat testamentum. Tamen queque ibi reposita testimonia dici possunt. Posita est ibi vna aurea plena manna in testificatione. quod panem dedisset eis de celo. Tabule in testificatione quod legem naturalem scriptam in cordibus suscitauerat in septo. Virga aaron in testimonium quod omnis potestas a domino deo est. Deuteronomium in testimonium pacti quod dixerat omnia quecumque dixerit nobis dominus faciemus. Ob hoc dicta est arca testamenti vel testimonij. Ob hoc etiam tabernaculum testimonij dictum est. et ideo etiam quod cause preforibus eius agebantur.

De ppositorio et cherubin, Ca. XLVII.

Sicutum est etiam

f sup arca ppositorio aureum. id est tabula aurea eiusdem longitudinis et latitudinis: cuius et arca ut arca tegere sufficeret. De spissitudine eius non legitur. Hoc idem dicebat oraculum: quod dominus de loco illo responsa dabat. Responsum autem diuini oraculum dicitur: quod orantibus datur. Dicebat etiam ppositorium: quod exinde loquens dominus ppebatur populo. vel quod die ppositiois dicebat gloriam domini semper ibi descendere. Ex utraque vero parte oraculi. id est in duobus angulis anterioribus positi sunt duo cherubin aurei et pductiles. non scilicet fusiles. sed tussioibus malleorum pducti. Sicut autem ut dicit Iosephus aialia volatilia: habentia figuram quam a nullo hominum est inspecta. Hec dixit moyses se in sede dei ppeisse figurata Cherubim? alterum respiciebat versis tamen vultibus in ppositorio: id est duobus quoque alis expansis et mutuo se tangentibus velabant oraculum. alas exposito extendebat.

De mensa et coronis, Cap. XLVIII.

Temque ait dominus

i min? Facies et mensa de lignis sethim habere duos cubitos longitudinis et in latitudine cubitum. et in altitudine cubitum et semissem. spissitudine vero tacet. et inaurat eam ex omni parte auro purissimo. Erat autem

ut dicit Iosephus hec mensa proxime velut delphica. sapollinis. habens. lxxij. pedes qui dicuntur eius altitudo. erantque ex medietate partis inferioris rotundi quasi tibia et rotunditates. Pars superior opis quadranguli quasi femur erat. in singulis vero pedibus erat anulus aureus. sinusque erat in pede ubi anulus missus erat. in anulis vero vectes aurati quibus ferebatur mensa. Erat autem labium in ea per circuitum sicut in arca. et labio affixa erat aurea corona alta digitis quattuor. ita quod medietas eius super mensam eminebat. ne superposita caderent ex ea. Altera medietas inferius pendebat ad decorum. et erat corona hec interrasilis. id est interpolata celaturis et plano. Erant autem ut aiunt hebrei celature ille quasi imagines regum. et prophetice. tot ibi sunt imagines facie. quot futuri erant reges in hierusalem a dauid usque ad sedechiam. Tamen Iosephus videtur velle non fuisse in ea aliud labium nisi hanc coronam interasilem. id est reticulatam. Huius vero superposita erat alta corona minor ista. Sed quanta et quomodo superposita et an plana vel interasilis nescimus. tamen aureola vocatur hebrei dicunt et hanc prophetice ad dictam ad psignandam diuisiones regni in duo regna. Fuit enim regnum israel populo sius regno iuda. sed tamen minus dignum. et ideo aureola superposita erat. et tamen minor. Mensa hec ponebatur in tabernaculo ad aquilonem non longe ab aditu.

De panibus ppositiois, Cap. XLIX.

Et ponebantur

e ea duodecim panes azymi de simila mundi valde. et ponebantur alitersecus semel. et stabat singulis de duabus decimis ephi quasi Iosephus duos assarios vocat. Et singulis superponebatur patena aurea. et super patenam pugillus thuris. Iosephus dicit pbialas aureas super ephas et batus mensure sunt duorum. vel ergo mensurabantur ephi prouenientes de decimis bincyna. id est linc altera. Vel decimabat ephas illa que

Sicut artel ezechielis de interasili exurgebat per altitudinem possessum. sic artel interpretatur altare dei. vel leo vorax. quia altare holocaustorum omnia vorabat.

Possunt etiam dici ad terram iuxta arcam positi. v. cubitis alti. ut in templo salomonis actum est postea nisi quod ibi in duplum maiores erant.

Ephas et batus mensure sunt duorum. vel ergo mensurabantur ephi prouenientes de decimis bincyna. id est linc altera. Vel decimabat ephas illa que

Libri Exod.

positas plenas thure
Hi diluculo sabbati
recetes et calidi impo-
nebant mense, et erat
ibi imoti vsq; ad sab-
batu sequens, tunc illis
sublatis: et toto thure
incenso sup altare no-
ni cu alio thure sub-
stinebant Sublatis
pro soli sacerdotes co-
medebat: unde sacer-
dotes dicebantur.

Vel etiam ideo vt ait Iosephus: q; dñs pre-
ceperat q; soli sacerdotes panes illos forma-
rent et coqueret: et ponerent in mensam: et tol-
lerent, ipsi tñ postq; scilicet diuites facti sūt:
non obseruauerūt hoc. Dicebant etiam pa-
nes positionis: quia propositi erāt coram
domino in memoriā sempiternā duodecim
tribuum filiorum israel Vel porro positus,
longo tpe positus, scz per totā hebdomadā:
vel in eternū p successionem ponendi.

De vasīs libaminum.

Capitulum II.

Recepit ergo do-

minus pparari ex auro purissimo
quatuor genera vasorū ad offerēda
libamina: et ab offerentib; sacerdoti. a liban-
do, a gustādo dicta, et a sacerdotib; dño, a liban-
dando. id est fundēdo, et ponē ea sup mēsam
scz acetabula, phialas, thuribula, ciathos In
his vinū qd debebat offerri pūdebat et p-
gustabat, vtz dignū cēt offerri an nō Sz qz
in colore et sapore vinū dinoscit, dicit q; pter
aureas phiale vitree ibi erant vnder a phia-
lin qd grece vitru dicit sic vocabant, in imo
anguste. in supiori pte ample i quib; color et
sapor poterat cognosci, q; hebrei scutellas di-
cūt Ciathi pro minores et angustiores erāt et
aurei, cu qb; fundebat vinū sup altare p ho-
stie libamēto In thuribulis q; etiā mortario
la dicebant thus precognocebat et offereba-
tur Similiter et in acetabulis acetū. Sed qā
nunq; aut raro occurrit de oblatōe acetū, qui-
daz dicit acceptabula vbi scz pūdebat a sa-
cerdotib; q; debebant offerri vitru accepta, et
idonea essent an nō Postea subdividit acce-
ptabula in tria, in phialas in quib; vinū, et
thuribula in quib; thus et similia, et granū, et

sal, et ciathos, in quib; oleus, Sumebat em̄
sacerdotes pns de his q; offerenda erāt por-
tionēdas, quas in huiusmodi vasīs ponebat
ad p̄gustandū quasi libādo de singulis, que
libamina dicit moyses offerenda, id est, d; of-
ferendis sumenda.

De candelabro aureo, Capitulum III.

Recepit quoq;

p dñs fieri candelabru ex auro puris-
simo ductile. Tñ Iosephus fuz
file dicit, Lulus hastile basi infirū erat et ferreū
supuestitū calamis aureis quinq; geniculat;
ad modū canne, Vbi aut calamoꝝ capita in-
ter se iungebant, capita habebat tumētia, et
uicē ad modū cyphi que cupam dicit. Iū-
gebant aut inter se tanq; duo cyphi in modū
nucis, et ex fundo cuiusq; cyphi pcedebat flo-
res recurui quasi lilia, et in ipso fundo inter cy-
phu et lilia erat spherula volubilis sicut i ca-
pitib; cathedrarū subūt spherule volubiles
et ita cuz in hastili essent, v, calami in hūc mo-
dum copulati, iij, erant ibi iuncture, quaz q;
q; habebat quasi cyphos duos sibi iuncos,
et spherulas simul et lilia, et hoc ē qd moyses
dicit in hastili quattuor fuisse cyphos in mo-
dum nucis Tamē hebreus nō dicit cyphos
sed nigellatas rotunditates, si nigello distin-
ctas, Et hoc hastili pcedebant tria brachia
ex laterib; hinc et tria inde ferrea, quozū vnū
quodq; superuestitū erat calamis aureis ad
modū hastilis, et in iuncturis colbat capita ca-
lamoꝝ qsi cyphi in modū nucis cuz spheru-
lis et lilijs, Et qz in vnoq; quattuor cyphos
dicit moyses fuisse: videtur vnū quodq; quat-
tuor calamos habuisse, Videt tamē quibus
daz non spherulas fuisse in fundo cyphozū
vt dictum est, q; in media planicie cuiusq; ca-
lami spherulā volubile suppositā, Sic erat
candelabꝝ ex ferro calamis aureis supindu-
cto factum si fusile fuit, si vero ductile simpli-
citer ex auro fuit et malleis mirabili artificio
in hanc formam productū, Erat aut vt dicit
Iosephus, ex lxx partib; cōpositū, in vna bas-
se erectum, sic in hastili et brachijs erant cala-
mi, lxx, non integri, sed ex duab; ptibus, in
medio vbi partes iungebat erat spherula su-
perposita: ne iunctura videretur et putaretur
calamus vnū, et ita erant calami, lxx, cu totis
de spherulis, lviij, quinq; partes in basi, viij
lampadum sedes, Quocunq; vero modo fa-